

Datum
2021-09-15
Vår referens
Malin Lavesson
Förvaltningsjurist
malin.lavesson@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Remiss angående Remiss från Socialdepartementet - VAB för vårdåtgärder i skolan (SOU 2021:41) STK-2021-1063 FSKF-2021-15103

Sammanfattning

Förskolenämnden har fått möjlighet att yttra sig över en remiss från Socialdepartementet.

Förskoleförvaltningen har tagit fram ett förslag till yttrande till förskolenämnden. Förvaltningen delar bedömningen av att det kan finnas ett behov för föräldrar att erhålla tillfällig föräldrapenning när föräldern behöver avstå från förvärvsarbete i samband med medverkan i introduktion av barnets behov av hjälp med vård- eller behandlingsåtgärder i en verksamhet enligt skollagen. Förskoleförvaltningen anser emellertid att innan bestämmelsen om tillfällig föräldrapenning införs behöver en utredning tillsättas för att se över utförandet av egenvård i förskolan, pedagogisk omsorg och resterande delar av utbildningsväsendet, liksom den som gjorts för området personlig assistans. Lagstiftning kring utformningen av egenvård i förskola, pedagogisk omsorg och resterande delar av utbildningsväsendet, däribland avseende vem som ansvarar för att ge instruktioner, som kan eliminera risken för oklarheter behöver således först vara på plats.

Förskolenämnden föreslås därför avstyrka utredningens förslag.

Förslag till beslut

1. Förskolenämnden godkänner förvaltningens förslag till yttrande.

Beslutsunderlag

- Remittering av betänkandet VAB för vårdåtgärder i skolan (SOU 2021:41)
- VAB för vårdåtgärder i skolan Delbetänkande av VAB-utredningen (SOU 2021:41)
- G-Tjänsteskrivelse Förskolenämnden 210929 Remiss angående Remiss från Socialdepartementet - VAB för vårdåtgärder i skolan (SOU 2021:41) STK-2021-1063
- Förslag till yttrande över Remiss angående Remiss från Socialdepartementet - VAB för vårdåtgärder i skolan (SOU 2021:41) STK-2021-1063

Beslutsplanering

Ordförandeberedning FSKN 2021-09-20

Förskolenämnden 2021-09-29

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Förskolenämnden har fått tillfälle yttra sig över socialdepartementets delbetänkande VAB för vårdåtgärder i skolan (SOU 2021:41) STK 2021-1063.

Bakgrund

Förslagen i delbetänkandet VAB för vårdåtgärder i skolan (SOU 2021:41) STK 2021-1063

Socialdepartementet har fått i uppdrag att göra en översyn av regelverket om den tillfälliga föräldrapenningen. En del av uppdraget består av att lämna förslag som möjliggör att föräldrar ska kunna få tillfällig föräldrapenning när de behöver avstå från förvärvsarbete för att instruera personal i förskola, skola, fritidshem och pedagogisk omsorg om egenvård för ett barn med kronisk sjukdom. (VAB för vårdåtgärder i skolan, SOU 2021:41, s. 9)

I delbetänkandet *VAB för vårdåtgärder i skolan (SOU 2021:41)*, föreslås att en ny ersättningsgrund inom tillfällig föräldrapenning införs i socialförsäkringsbalken som innebär att;

En förälder till ett barn med sjukdom eller funktionsnedsättning, som inte har fyllt 12 år, har rätt till tillfällig föräldrapenning när föräldern behöver avstå från förvärvsarbete i samband med medverkan i introduktion av barnets behov av hjälp med vård- eller behandlingsåtgärder i en verksamhet enligt skollagen (2010:800), om den avser

1. förskola,
2. förskoleklass
3. grundskola, grundsärskola, specialskola, sameskola eller internationell skola på grundskolenivå, 4. fritidshem som kompletterar utbildningen i en skolform enligt 2 eller 3, eller
5. verksamhet enligt 25 kap. 2, 4 eller 5 § skollagen (VAB för vårdåtgärder i skolan, SOU 2021:41, s. 94)

Syftet med förslaget är att möjliggöra för föräldrar att medverka vid introduktionen av barnets hjälp med vårdåtgärder i skolan, en möjlighet som saknas för närvarande. Avsikten med att föräldrar avstår från arbete och får tillfällig föräldrapenning för att medverka i förskola/skola är att öka tryggheten för barn med behov av vårdåtgärder i förskolan/skolan såväl som att öka

tryggheten för föräldrar och personal i förskolan/skolan som ska utföra dessa åtgärder. (VAB för vårdåtgärder i skolan (VAB för vårdåtgärder i skolan, SOU 2021:41, s. 94)

Förslaget syftar inte enligt utredningen till att öka föräldrarnas ansvar för introduktionen, utan endast till att ge föräldern en rätt till ersättning och ledighet när föräldrarnas medverkan i introduktionen bedömts som nödvändig av såväl föräldern som skolan. (VAB för vårdåtgärder i skolan, SOU 2021:41, s. 9)

Egenvård i förskolan och förskoleförvaltningens rutin

Nedan redogörs särskilt för egenvård kopplat till förskola. Med egenvård i förskolan menas en hälso- eller sjukvårdsåtgärd som en legitimerad yrkesutövare inom hälso- och sjukvården bedömt att personal i förskola kan utföra. Det kan exempelvis vara att sköta insulinpump, glukosmätare och sprutor för barn med diabetes, ge medicin till barn som har t.ex. astma eller epilepsi, eller sätta kateter. En vårdnadshavare kan inte komma överens med förskolan om att personal ska utföra åtgärden. Det är alltid den behandlande legitimerade yrkesutövaren inom hälso- och sjukvården som gör bedömningen av om en åtgärd är egenvård som kan utföras av förskolepersonal.

Förskolepersonal kan inte tvingas att utföra en egenvårdsåtgärd mot sin vilja. Däremot måste huvudmannen erbjuda egenvård till ett barn i förskolan i de fall en legitimerad yrkesutövare inom hälso- och sjukvården bedömt att åtgärden kan utföras som egenvård i förskolan. Det kan innebära att huvudmannen kan behöva anställa ny personal för att egenvården ska kunna utföras. För den personal som utför egenvården följer ett straffrättsligt ansvar, och om egenvården utförs på ett bristfälligt sätt kan personal således komma att dömas för brott.

Region Skåne har upprättat en egen regional rutin för egenvårdsbedömning, och förskoleförvaltningen har framtagna rutiner för egenvård i förskolan.

Bestämmelserna om egenvård

I delbetänkandet *VAB för vårdåtgärder i skolan (SOU 2021:41)*, **delbetänkandet kallas nedan för ”utredningen”**, är begreppet egenvård centralt. Nedan redogörs för delar av det som framkommer i utredningen i förhållande till bestämmelserna om så kallad egenvård.

Begreppet egenvård

Begreppet egenvård används i allmänt språkbruk och inom vården som ett samlingsbegrepp för åtgärder som den enskilde själv kan vidta vid enkla och vanliga symtom, sjukdomar och skador, utan någon kontakt med hälso- och sjukvården. Det finns även en annan innebörd av begreppet egenvård som till viss mån är reglerad i 5 kap. 2 § patientlagen (2014:821). I detta lagrum anges att en patients medverkan i hälso- och sjukvården, genom att han eller hon själv utför vissa vård- eller behandlingsåtgärder, ska utgå från patientens önskemål och individuella förutsättningar. I förarbetena (prop. 2013/14:106 s. 72 ff. och 121 f.) konstateras att patienter själva kan medverka i vården genom bland annat egenvård i olika former, till exempel genom att mäta det egna blodtrycket eller att sköta sin dialysbehandling eller behandling av diabetes. Vidare hänvisas till den så kallade egenvårdsföreskriften som Socialstyrelsen utfärdat. I 2 kap. 1 § i egenvårdsföreskriften definieras egenvård som en hälso- och sjukvårdsåtgärd som legitimerad hälso- och sjukvårdspersonal bedömt att en patient kan utföra själv eller med hjälp av till exempel en närstående. En åtgärd som bedömts vara egenvård är inte hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen (2017:30). Själva bedömningen av om åtgärden kan utföras som egenvård är dock fortfarande hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen (prop.

2018/19:145 s. 17). (*VAB för vårdåtgärder i skolan*, SOU 2021:41, s. 24)

Behandlande yrkesutövare inom hälso- och sjukvården beslutar om egenvård i förskolan

Av bestämmelserna i fjärde kapitlet i egenvårdsföreskriften framgår att det är den behandlande legitimerade yrkesutövaren inom hälso- och sjukvården som inom sitt ansvarsområde ska göra bedömningen av om en hälso- och sjukvårdsåtgärd kan utföras som egenvård. Bedömningen ska göras i samråd med patienten, utifrån patientens fysiska och psykiska hälsa samt med hänsyn till hans eller hennes livssituation i övrigt. Den som gör bedömningen ska analysera om utförandet kan utföras som egenvård, och om utförandet av egenvården kan innebära att patienten utsätts för risk att skadas. Det ska utredas om patienten själv kan utföra den aktuella hälso- och sjukvårdsåtgärden som egenvård på ett säkert sätt, eller om han eller hon kan göra det med hjälp av någon annan. Om patienten behöver praktisk hjälp för att utföra egenvården ska den behandlande legitimerade yrkesutövaren först samråda med den eller de som ska hjälpa till. Det kan vara en närstående eller en ansvarig befattningshavare på till exempel en skola. En hälso- och sjukvårdsåtgärd får inte bedömas som egenvård om analysen visar att det finns en risk att patienten skadas. Egenvårdsbedömningen ska dokumenteras i patientens journal. Föräldrar som bedömts kunna ta ansvar för sitt barns egenvård kan inte lämna över ansvaret för egenvården utan att den behandlande legitimerade yrkesutövaren inom hälso- och sjukvården har gjort en bedömning. När ett barn börjar i förskola eller skola måste således en ny bedömning göras utifrån de nya förutsättningarna. Förskolan eller skolan kan tillsammans med vårdnadshavarna ta kontakt med den ansvarige och begära en sådan bedömning. Det är således alltid hälso- och sjukvården som bedömer om en åtgärd kan utföras som egenvård. (*VAB för vårdåtgärder i skolan*, SOU 2021:41, s. 24 – 25).

Otydligt vem som ska ansvara för instruktion om egenvården till förskolepersonal

I utredningen framkommer att regeringen har konstaterat, i likhet med Lagrådet, att det finns gränsdragningsproblem och oklarheter kring begreppen hälso- och sjukvård och egenvård. Mot bakgrund av detta har regeringen gett en utredare i uppdrag att bland annat analysera gränsdragningen mellan egenvård och hälso- och sjukvård enligt hälso- och sjukvårdslagen och överväga om frågan ska regleras i författning på en högre nivå än myndighetsföreskrifter (Dir. 2020:3). Utredningens betänkande ”*Stärkt rätt till personlig assistans - ökad rättssäkerhet för barn, fler grundläggande behov och tryggade sjukvårdande insatser*, SOU 2021:37, har lämnats den 24 maj 2021. Egenvårdsföreskriften är föremål för en översyn hos Socialstyrelsen. Enligt Socialstyrelsen är inriktningen i detta arbete att föreskriften ska upphöra och detta kan komma att ske under år 2021. (*VAB för vårdåtgärder i skolan*, SOU 2021:41, s. 26-27).

Vidare anges i utredningen att även om egenvårdsföreskriften upphävs torde detta inte innebära några ändringar i sak, men vad som gäller vid egenvårdsbedömningar riskerar förstås att bli otydligare. Det konstateras i utredningen att det i dagsläget inte finns någon tydlig reglering om vad som gäller i fråga om ansvarsfördelningen när personal i förskola och skola ska utbildas i fråga om ett barns egenvård. Det framgår dock av egenvårdsföreskriften att detta får lösas genom samråd mellan alla inblandade aktörer, dvs. hälso- och sjukvården, huvudmannen för barnets skola eller den barnomsorg som barnet deltar i, samt barnets vårdnadshavare. Detta måste även vara fallet om egenvårdsföreskriften upphävs. (*VAB för vårdåtgärder i skolan*, SOU 2021:41, s. 27).

Förskoleförvaltningen konstaterar att i utredningen har även framkommit att utförandet av egenvård skiljer sig åt i olika delar av landet. Det gäller bland annat vem som ger instruktioner kring utförandet av egenvården i förskola och skola.

Utredningen har tagit del av flera kommuners rutinbeskrivningar för egenvård i skolan. I några av dessa framgår det tydligt att skolans personal ska instrueras av vårdnadshavarna. I en av kommunernas rutiner framgår dock att det är skolans ansvar ”att vid behov kontakta behandlande vårdenhet för information och undervisning (gäller till exempel barn med diabetes)”. I en annan kommuns rutindokument anges i stället att ”om rektor bedömer att skolan inte kan utföra ett barns/elevs egenvård på ett säkert sätt ansvarar rektor för dialog med vårdnadshavare och ansvarig läkare.” Vidare framgår det av utredningens kartläggning att det förekommer att skolpersonal informeras om barnets diagnos specifikt av en sjuksköterska från berörd klinik. Beroende på vilken sjukdom eller funktionsnedsättning barnet har kan även habiliteringen bistå med utbildning av sjuksköterska på plats i skolan för att informera personal eller bistå skolpersonalen med löpande stöd. Detta kan gälla i samband med mer allvarliga tillstånd, till exempel vid hjärntumör eller då barnet har behov av att få näring via sond. (*VAB för vårdåtgärder i skolan*, SOU 2021:41, s.59)

Exempel på egenvårdsåtgärder och rutiner för egenvård

I utredningen har exempel på egenvårdsåtgärder som utförts i skolan inhämtats. Kontakt har tagits med Socialstyrelsen, Försäkringskassan, Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) och ett flertal organisationer. Åtgärder som nämns är olika typer av behandlingsåtgärder till följd av diabetes, insmörjning vid svårt eksem eller annan hudsjukdom, medicinering vid allvarliga allergier eller astma samt behov av åtgärder vid allvarlig andningsproblematik. Det kan också vara barn med behov av akut medicinering för att de har epilepsi eller drabbas av krampanfall, samt barn som har behov av hjälp med andra typer av läkemedel som ges kontinuerligt. ILCO Tarm-, uro- och stomiförbundet har beskrivit för utredningen att många barn med deras medlemmars diagnoser ofta har stora egenvårdsbehov. Vanliga egenvårdsåtgärder är olika typer av stomier, kateterisering och alternativ nutrition som exempelvis sondmatning, knapp på magen eller via CVK-dropp. Det förekommer också att barn har extraordinära behov av egenvårdsåtgärder kring hygien då det finns risk för urin- eller avföringsläckage. (*VAB för vårdåtgärder i skolan*, SOU 2021:41, s.51 - 52)

Förskoleförvaltningens synpunkter på förslaget

Nedan framför förskoleförvaltningen sina kommentarer och synpunkter. Förskoleförvaltningen har generella synpunkter på utredningen samt synpunkter på förslaget om införande av tillfällig föräldrapenning vid instruktion till personal om barns egenvård.

Förskoleförvaltningen sammanfattar även delar av innehållet i utredningen ”*Stärkt rätt till personlig assistans, Ökad rättssäkerhet för barn, fler grundläggande behov och tryggare sjukvårdande insatser*”, SOU 2021:37, då detta betänkande bedöms ha relevans för nu föreslagna lagändringar.

Utredning behövs om utförandet av egenvård i förskolan

Förskoleförvaltningen anser att förslaget i sak vad avser att det bör finnas en möjlighet för föräldrar att erhålla tillfällig föräldrapenning vid introduktion av barnets behov med hjälp av vård- och behandlingsåtgärder i en verksamhet enligt skollagen är rimligt. Förskoleförvaltningen anser emellertid att det finns en bakomliggande problematik kring utförandet av egenvård i förskolan som behöver utredas och tydliggöras. Detta då förslaget riskerar att förvärra situationen kring ett säkert utförande av egenvård i förskola. Förskoleförvaltningen vill därför framföra att det är önskvärt att regeringen tillsätter en utredning som rör utförandet av egenvård i förskola, pedagogisk omsorg och resterande delar av utbildningsväsendet i syfte att tydliggöra

bestämmelserna kring utförandet av egenvård i dessa verksamheter

Förskoleförvaltningen drar paralleller till det som framkommer i den statliga utredningen *”Stärkt rätt till personlig assistans, Ökad rättssäkerhet för barn, fler grundläggande behov och tryggare sjukvårdande insatser”*, SOU 2021:37. I utredningen *”Stärkt rätt till personlig assistans, Ökad rättssäkerhet för barn, fler grundläggande behov och tryggare sjukvårdande insatser”*, SOU 2021:37 som bland annat berör en stärkt rätt till personlig assistans för stöd vid egenvårdsinsatser, har utredarna genomfört intervjuer med assistansanvändare, företrädare, intresseorganisationer, assistansanordnare, hälso- och sjukvården och berörda myndigheter, genomfört enkätundersökning riktad till assistansanvändare och vårdnadshavare till barn med personlig assistans, samt tagit del av andra utredningar, rapporter och kartläggningar. Utredningen *Stärkt rätt till personlig assistans, Ökad rättssäkerhet för barn, fler grundläggande behov och tryggare sjukvårdande insatser*, SOU 2021:37 har bland annat kunnat se att det finns stora brister och risker i fråga om egenvård till personer som behöver få hjälp med utförandet av någon som gör detta inom ramen för sin yrkesutövning. Att det funnits brister i patientmedverkan och information i samband med att bedömningar om egenvård görs. Vidare att sjukvårdande insatser som är både komplexa och förknippade med risker för liv och hälsa utförs av personliga assistenter under oklara former, det vill säga utan att någon egenvårdsbedömning gjorts, utan att samverkan först har skett med assistenternas arbetsgivare och utan att det finns någon upprättad planering för hur egenvården ska gå till. Vidare bland annat att det inte alltid tillhandahålls tillräckligt med instruktioner till de personer som ska hjälpa den enskilde med egenvården, att det inte alltid finns tillgång till medicinsk rådgivning, samt att det saknas struktur när det gäller överföring av information om förändringar. Slutligen att det finns svårigheter att bedriva ett ändamålsenligt systematiskt kvalitetsarbete när det gäller egenvård, något som utgör en risk inte bara för den enskilde utan även för patientsäkerheten på ett övergripande plan. (*Stärkt rätt till personlig assistans, Ökad rättssäkerhet för barn, fler grundläggande behov och tryggare sjukvårdande insatser*, SOU 2021:37 s. 306 - 307)

Utredningen *”Stärkt rätt till personlig assistans, Ökad rättssäkerhet för barn, fler grundläggande behov och tryggare sjukvårdande insatser”*, SOU 2021:37 berör verksamhetsområdet personlig assistans, och inte egenvård som utförs av förskolepersonal i förskola. Förskoleförvaltningen anser dock att problematiken som konstateras i utredningen även kan förekomma i förskolan, pedagogisk omsorg och andra delar av utbildningsväsendet. Därav behövs en genomlysning av förutsättningarna för utförandet av egenvård även i dessa verksamheter.

Otydlig reglering kring instruktioner till förskolepersonal

I förhållande till den nu föreslagna ändringen om tillfällig föräldrapenning vid introduktion av barnets behov av hjälp med vård- eller behandlingsåtgärder vill förskoleförvaltningen särskilt lyfta problematiken kring den otydliga ansvarsfördelningen vad gäller instruktioner om egenvårdsåtgärder i förskolan. Mycket fokus ligger på föräldrarna och förskolan istället för på hälso- och sjukvårdens ansvar. Förskoleförvaltningen har i den egna verksamheten haft exempel på situationer där förskolepersonal önskat att medicinskt utbildad personal ska komma och instruera personalen om egenvårdsåtgärder men där sjukvården anser att vårdnadshavarna kan vara de som instruerar. Det försätter både förskolepersonal som åtar sig att utföra egenvårdsuppgifterna, under ett straffrättsligt ansvar, och huvudmannen som måste tillhandahålla egenvården i en svår situation. Detta även mot bakgrund av att det i det i enskilda ärenden kan vara fråga om komplicerade egenvårdsåtgärder såsom givande av medicin vid akuta tillstånd, hantering av syrgas och sondmatning.

Förskoleförvaltningen vill framhålla att föräldrar självklart kan behöva närvara vid introduktion av ett barns egenvårdsåtgärder. Föräldrarna har insikt och kännedom om barnet som utgör värdefull kunskap för förskolan vid utförandet av egenvård. Det kan också stärka samarbetet mellan förskolan och föräldrarna. Det som är problematiskt är om föräldrarna ensamma blir de som de facto ska instruera förskolepersonalen om utförandet av egenvårdsåtgärden.

Förskoleförvaltningen anser att den otydliga ansvarsfördelningen för instruktioner om egenvård utgör en uppenbar risk att viktig information går förlorad på vägen kring den hälso- eller sjukvårdsåtgärd som ska utföras som egenvård i förskolan. Det kan dessutom finnas språkliga barriärer som kan utgöra hinder och ett orimligt stort ansvar riskerar att hamna på föräldrarna. Mottagare av informationen, förskolepersonal, utför dessutom egenvårdåtgärder under personligt straffrättsligt ansvar, varför det är av högsta vikt att de får tydliga och medicinskt korrekta instruktioner. Slutligen är det ur ett barnperspektiv, dvs. för barnen som mottagare av egenvårdsåtgärden, ytterst viktigt att risker för missförstånd elimineras.

Förskoleförvaltningen anser att förslaget riskerar att förskjuta ansvaret än mer mot föräldrarna, på så sätt att de kan förväntas instruera personal om egenvårdsåtgärder i större utsträckning. Det anges i utredningen att så inte är syftet med lagstiftningen men det står också klart att problematiken redan existerar idag, både inom förskola och skola men också vad avser personlig assistans.

Förskoleförvaltningen vill även här lyfta vad som angetts i utredningen om personlig assistans och instruktioner om egenvårdsåtgärder kopplad till hälso- och sjukvårdens ansvar. *Stärkt rätt till personlig assistans, Ökad rättsäkerhet för barn, fler grundläggande behov och tryggare sjukvårdande insatser?* Av denna framgår bland annat att det idag inte finns några bestämmelser som tydligt reglerar vem som har ansvar för att ge instruktion och rådgivning till personer som ska hjälpa någon annan med egenvård, och det utgör ett problem och är en risk för patientsäkerheten. Enligt utredningens bedömning bör ansvaret för instruktioner, information och rådgivning åligga hälso- och sjukvården. Det är hälso- och sjukvården som har kunskapen om hur hälso- och sjukvårdsåtgärder ska utföras och det är den behandlande legitimerade yrkesutövaren inom hälso- och sjukvården som har kunskapen om vilka instruktioner som i det individuella fallet behövs för att en viss åtgärd ska kunna utföras på ett sätt som är tryggt och säkert för den enskilde. Utgångspunkten är också att en hälso- och sjukvårdsåtgärd är just hälso- och sjukvårdens ansvar och det är först genom egenvårdsbedömningen som ansvaret för utförandet av åtgärden flyttas från hälso- och sjukvården. Alternativet för hälso- och sjukvården är att själv behålla ansvaret för utförandet. Ifall den behandlande legitimerade yrkesutövaren inom hälso- och sjukvården anser att en uppgift efter viss instruktion kan utföras som egenvård är det därför enligt vår uppfattning självklart att det är hälso- och sjukvården som ska ha ansvaret för att tillhandahålla den information, de instruktioner och den rådgivning som krävs för att egenvården ska kunna utföras på ett säkert sätt för patienten. De ovan nämnda problemen rörande ansvar för instruktioner och rådgivning tycks främst vara något som uppstår när den som ska hjälpa den enskilde gör detta inom ramen för sin yrkesutövning, det vill säga när det finns en annan verksamhet som är berörd av egenvården. Socialstyrelsen har vid en kartläggning år 2017 bland annat funnit att hälso- och sjukvårdens arbete med bedömning av och information om egenvård i de flesta fall fungerar bra vid kontakt med patienten och patientens föräldrar, men att bilden är en annan när det gäller information till andra som ska hjälpa patienten med egenvården. Kartläggningen visade att patienten eller föräldrarna i dessa fall ofta får rollen som bärare av information om egenvård. Socialstyrelsen ansåg att hälso- och sjukvårdens ansvar för information vid behov av sjukvårdande insatser exempelvis personliga assistenter vid beslut om egenvårdsinsatser behöver förtydligas. *(Stärkt rätt till personlig assistans, Ökad rättsäkerhet för barn,*

fler grundläggande behov och tryggare sjukvårdande insatser” SOU 2021:37, s. 336-337)

Barn med omfattande omsorgsbehov

Förskoleförvaltningen vill även särskilt lyfta situationen för de barn som har de mest omfattande behovet av egenvårdsåtgärder och omsorg. Förskolan är en del av utbildningsväsendet och ska utöver att erbjuda barn en trygg omsorg även stimulera barns utveckling och lärande.

Verksamheten ska utformas så att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Förskolan ska vidare främja allsidiga kontakter och social gemenskap och förbereda barnen för fortsatt utbildning. Förskola erbjuds alla barn från och med ett års ålder. Förskolan ska vara öppen för alla barn som ska erbjudas förskola och barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling ska ges det stöd som deras speciella behov kräver. Ett fåtal barn i förskoleverksamheten har ett så pass omfattande omsorgsbehov på grund av funktionsnedsättning att förskolans uppdrag får anses innefatta ett stort mått av omsorg. Utifrån ett barnperspektiv kan det behöva utredas om förskolan *så som den är utformad idag* är utformad på bästa sätt för att möta dessa barns behov. Den problematik som konstaterats i förhållande till utformningen av egenvård och personlig assistans bör analyseras i förhållande till förskolans verksamhet för att säkerställa att samtliga barn som har behov av någon form av egenvårdsåtgärd inte utsätts för risker, samt också för att ge den personal som utför egenvården ges de förutsättningar som krävs för ett säkert utförande.

Förskoleförvaltningen avstyrker förslaget

Förskoleförvaltningen slutsats mot bakgrund av ovanstående är att innan bestämmelsen om tillfällig föräldrapenning vid introduktion införs behöver en utredning tillsättas för att se över **utförandet av egenvård** i förskolan, pedagogisk omsorg och resterande delar av utbildningsväsendet, likt den som gjorts för området personlig assistans. Lagstiftning kring utformningen av egenvården, däribland avseende vem som ansvarar för att ge instruktioner, som kan eliminera risken för oklarheter, behöver också först vara på plats. Mot denna bakgrund avstyrker förskoleförvaltningen förslaget.

Ansvariga

Lisa Lemmeke Enhetschef

Peter Lindberg Förvaltningschef